

operis inrepserit^a, mox malitia^b palam mali operis succrescit. Origo est iniquitatis c. 798
amissio^c bonitatis; et dum suae^d voluntatis sequitur homo^e affectum^f, mox divinae
servitutis perdit effectum. Inde prima^g angeli ruina^h fuit, qui, in sua gaudens potestate,
a summo se declinavit bono; et qui gloriosior fuitⁱ ceteris in conditione, factus est
5 miserior omnibus^k in perditione^l. Unde se^m superbaⁿ mens erigit, inde maxime
deicitur^o. Ideo praecipue^p necessaria est Deo servientibus humilitas oboedientiae^q;
per^r humilitatis gradus ad culmen pervenitur sublimitatis. Christus suis parentibus Luc. 2, 51.
legitur esse subditus^s, ut nos humilitatis suae exemplo ad bonum informaret^t oboe-
dientiae^u. Quae est monachorum vita, nisi caritas^v humilitas et oboedientia^w? Hae^x
10 sunt semitae^y, quae ad aeternae arcem^z civitatis euntem deducunt in eis; sicut^a ca-
tholica fides, quae per dilectionem^b operatur, comitatur currentem in istis.

Novas^c vero, fratres karissimi, Hispanici erroris sectas^d tota vobis cavete inten-
tione. Sanctorum patrum in fide sequimini vestigia, et universalis ecclesiae sanctissima
vos adiungite unanimitate^e; quia^f scriptum est: 'Terminos patrum tuorum ne trans- Prov. 22, 28.
15 gredieris'. Et simbolo^g catholicae fidei nova nomina^h nolite inserere; et in ecclesia-
sticis officiis inauditas priscis temporibus traditiones nolite diligere. Per apostolicae
doctrinae publicamⁱ pergite^k stratam, nec per diverticula^l cuiuslibet novitatis in^m
dexteram vel in sinistram a via regia declinate.

Deⁿ adoptione vero, quam quidam iniuriose Christo deo ingerere contendunt, ex
20 auctoritate sinodali² habetis responsum. Unitas vero personae in duabus Christi naturis
naturalem Deo patri^o filium esse confirmat. Quia nequaquam in proprio et in adoptivo
una potest esse persona. Igitur Christus proprius^p est Deo patri filius; et nos per
illum adoptivi, non ille nobiscum adoptivus. Sicut ille solus sine peccato, sic ille
solus sine adoptione; patre in baptismo attestante^q: 'Hic est filius meus dilectus, in Matth. 3, 17.
25 quo mihi bene conplacui'. Et apostolus^r: 'Qui proprio filio suo non pepercit'. Quid Rom. 8, 32.
plura de his dicimus, de quibus sufficienter dictum habetis? Nisi quod, qui illum
adoptivum Deo patri esse credit, per illum Deo^s patri adoptivus esse non creditur?

Audivimus quoque aliquos in illis partibus adfirmare^t salem^u esse in sacrificio^v
corporis Christi mittendum. Quam consuetudinem nec universalis observat ecclesia nec
30 Romana custodit auctoritas^w. Tres sunt, iuxta apostolum Iohannem^x, qui testimonium 1. Ioh. 5, 8.
dant: spiritus et^y aqua et sanguis. Tria sunt, quae^z in sacrificio huius testimonii
offerenda sunt: panis et aqua et vinum. Sicut enim spiritus vivificat corpus, ita panis Ioh. 6, 64.
confirmat cor hominis. Sicut enim sanguine liberavit nos Christus, ita et^a vino laetificat. Ps. 103, 15.
Item de aqua: 'Qui biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non sitiet in aeternum'. Scili- 2. Tim. 1, 9.
Ioh. 4, 13.
35 cet^b panis, qui in corpus Christi consecratur, absque^c fermento ullius alterius infec-

^a) irrepserit Q, A 1*. ^b) malia G. ^c) ammissio S, G. ^d) sua K 2, G. ^e) om. K 1, A 1*.
^f) effectum Q, K 2, G; corr. in affectum T*. ^g) primi A 1*; primo G. ^h) om. Q. ⁱ) a add. Q.
^k) hominibus Q. ^l) perditione G. ^m) post superscr. T*. ⁿ) superbia pro sup. mens T*.
^o) deiecitur S, G. ^p) praecipuae S; precipue T*, G. ^q) et oboedientia K 1, A 1*; oboedientia K 2.
40 ^r) per — sublimitatis om. T*. ^s) supditus G. ^t) informet K 2, A 1*. ^u) obediencia G, K 2; obe-
dientiae K 1. ^v) om. K 1, A 1*. ^w) obedientia K 1, obediencie K 2; obodientia S. ^x) Haec G, T*;
haae S; Hee Q; Hec K 2; Hae — semitae om. K 1. ^y) saemitae S; semita G. ^z) arce K 2; artem G.
^a) si T*, G; sicut om. K, A 1*; sicut — istis om. S. ^b) dileccionem G. ^c) Non vos G; Novos S.
^d) Hispun. e. sectos K 2. ^e) unitate K, A 1*. ^f) om. G, K, A 1*, T*. ^g) simbulo K 2; in simbulo S.
45 ^h) om. T*; nomine corr. in -na G. ⁱ) pupl. S. ^k) om. K 2; insistite A 1*. ^l) verticulam G.
^m) ad K 2, A 1*. ⁿ) De — Baptismate meo baptizamini (p. 213 lin. 31) om. K, A 1*. ^o) patrem T*.
^p) naturalis S. ^q) babtismo adtest. S; baptissimo adt. G; adt. corr. att. T*. ^r) apostolo T*, corr. in -lus S.
^s) deo patri om. S. ^t) corr. in affirmare Q. ^u) sal Q. ^v) sacrificium T*. ^w) auctaritas G. ^x) Iohanne G.
^y) om. T*, G. ^z) Trea sunt qui S. ^a) in add. S, G. ^b) sic et T*. ^c) absque G.

50 1) Adv. Elip. l. I c. 8 (Opp. ed. Frobenius I, 879): Hispanico errore depravatus; cf. infra
epp. 200. 201. 2) ex auctoritate synodi Francofurtensis anno 794. habitae.